

Referat fra Dialogforum den 11. september 2024

Kontor: Ledelse og Økonomi

Sagsbehandler: Sara Fallahyar (Referent)

Deltagere	
Helle Støve, Børne- og Kulturchefforeningen	Rigmor Lond, KL
Claus Fjeldgaard, Varde Kommune	Nicolas Johansen, KL
Henrik Aarup-Kristensen, Brønderslev Kommune	Jacob Hess, Ankestyrelsen
Anne Mette Lund, Vejle Kommune	Henrik Jørgen Horster, Ankestyrelsen
Lars Haarder, Skive Kommune	Morten Starch Lauritsen, Ankestyrelsen
Michael Karlsen, Rødovre Kommune	Mette Brinch, Ankestyrelsen
Katrine Axél, Syddjurs Kommune	Julie Bloch Vingaard, Ankestyrelsen
Bente Bach Poulsen, Vesthimmerlands Kommune	Cathrine Due Billing, Ankestyrelsen
Bo Gammelgaard, Næstved Kommune	Elisabeth Haxthausen, Ankestyrelsen (v. pkt. 7)
Mille Schjoldan, Køge Kommune	Sidsel Bomholt Jacobsen, Ankestyrelsen (v. pkt. 3)
Hannah Wilson, Hvidovre Kommune	
Afbud:	Referent: Sara Fallahyar, Ankestyrelsen
Janet Marie Samuel, KL	

Referat fra møde i Dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommuner den 11. september 2024 kl. 9:30-12:30 – Virtuelt møde

1. Velkommen – og præsentation af nye medlemmer/deltagere v. Jacob Hess, Ankestyrelsen og Rigmor Lond, KL

2. Gensidig orientering v. alle

a) Ankestyrelsens sagsbehandlingstid v. Jacob Hess, Ankestyrelsen

Ankestyrelsen får langt flere klagesager, end hvad styrelsen har mulighed for at behandle. Det betyder konkret, at sagsbehandlingstiden på en række kommunale klagesagsområder er for lang, og at den vil være stigende. Ankestyrelsen har fokus på at anvende flest mulige ressourcer på sagsbehandling, og det må derfor forventes, at Ankestyrelsen må sige nej til en række andre opgaver i den kommende tid.

Rigsrevisionen har igangsat en undersøgelse af det kommunale tilsyn i Ankestyrelsen med fokus på det sociale område. Undersøgelsen handler om anvendelsen af de forskellige tilsynsinstrumenter over for kommunerne. Der forventes at blive offentliggjort en beretning herom.

b) Retssikkerhedsinitiativerne, v. Jacob Hess, Ankestyrelsen

Handicapsagsbarometeret kører henover en tre-årig periode og tager udgangspunkt i, at der årligt indhentes sager fra forskellige kommuner på et bestemt sagsområde med henblik på at

afdække samtlige kommuners juridiske sagsbehandlingskvalitet på det givne sagsområde. Det resulterer i en række undersøgelses- og kompetenceaktiviteter.

Ankestyrelsen afholder kompetencegivende faglige temadage den 30. september og 1. oktober 2024 på Hotel Nyborg Strand, hvor kommunerne har mulighed for at vælge sig ind på 11 forskellige undervisningsmoduler om udvalgte bestemmelser inden for børne- og voksenhandicapområdet. Emnerne bygger på viden fra retssikkerhedsundersøgelsen, hvor kommunerne har kunnet melde ind, hvilke sagstyper, der er vanskeligst at håndtere i praksis. Kommunerne har vist langt større interesse, end de 1000 udbudte pladser.

c) Breve til kommunerne vedr. udarbejdelse af en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling v. Cathrine Due Billing, Ankestyrelsen

Tilsynet har i starten af august 2024 gennemgået danmarkskortet for 2023 baseret på kommunernes omgørelsesprocenter for 2022. Det har ikke givet anledning til yderligere for så vidt angår 92 af landets kommuner.

I forhold til de resterende seks kommuner har der været følgende:

- I én kommune har kommunalbestyrelsen ikke taget stilling til spørgsmålet om behovet for at udarbejde en handlingsplan. Kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune har fået særskilt brev fra Ankestyrelsen, hvor det er indskærpet, at det er kommunalbestyrelsen, der skal tage stilling til, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan, jf. retssikkerhedslovens § 79 b, stk. 2.
- To kommunalbestyrelser har behandlet danmarkskortet for sent. De har fået et særskilt brev fra Ankestyrelsen, hvori fristen i retssikkerhedslovens § 79 b, stk. 1, for behandling af danmarkskortet er indskærpet.
- En kommune er efter retssikkerhedslovens § 79 b, stk. 3 blevet pålagt at udarbejde en handlingsplan inden tre måneder. Det skyldes, at kommunen på udvalgte sagsområder har omgørelsesprocenter over landsgennemsnittet, og at kommunen ikke har iværksat initiativer som følge heraf.
- To kommuner har modtaget en supplerende høring på baggrund af de indsendte oplysninger om kommunernes behandling af og opfølgning på danmarkskortet. Ankestyrelsen har dermed endnu ikke taget stilling til, om de to kommuner lever op til forpligtelserne i retssikkerhedslovens § 79 a, stk. 1-2.

Ankestyrelsen har tilbage i august 2024 haft et lovforslag i høring om tilbagerulning af skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af danmarkskortet. Af lovforslaget fremgår det, at forpligtelserne, der følger af retssikkerhedslovens § 79 a, fortsat vil være gældende, såfremt lovforslaget skulle blive vedtaget, herunder at kommunerne fortsat skal følge op på danmarkskortet og tage stilling til behovet for at udarbejde en handlingsplan. Lovforslaget er endnu ikke fremsat til behandling i Folketinget. Af udkastet fremgår det, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. januar 2024.

Styrelsen gør opmærksom på, at uanset om lovforslaget fremsættes og eventuelt vedtages, så gælder forpligtelserne i retssikkerhedslovens § 79 a, stk. 1-2, fortsat for kommunerne i forhold til danmarkskortet 2024 (omgørelsesprocenter for 2023). Det betyder, at kommunalbestyrelserne skal behandle danmarkskortet 2024 på møde i indeværende år,

ligesom kommunalbestyrelserne skal tage stilling til, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling.

d) FOB 2024-19: Pligten til at foretage et konkret skøn efter servicelovens § 102 v. Mette Brinch, Ankestyrelsen

Folketingets Ombudsmand er uenig i den fortolkning af servicelovens § 102 om tilbud af behandlingsmæssig karakter, der kommer til udtryk i Ankestyrelsens principmeddelelse 4-23. Ombudsmanden har i sin udtalelse – på baggrund af to konkrete sager – statueret, at kommunerne ikke kan beslutte, at de generelt ikke benytter muligheden for at bevilge indsatser af behandlingsmæssig karakter efter servicelovens § 102. Selvom servicelovens § 102 er formuleret som en "kan-bestemmelse", skal kommunerne således foretage en konkret og individuel vurdering af, om der er grundlag for at bevilge hjælp efter denne bestemmelse. Ankestyrelsen har på denne baggrund genoptaget de to sager, der var indbragt for ombudsmanden, og ophævet principmeddelelse 4-23. Ankestyrelsen overvejer at offentliggøre en ny principmeddelelse, der fastslår, at der skal foretages en konkret og individuel vurdering ved behandling af sager efter servicelovens § 102. KL spurgte ind til, om Ankestyrelsen var enig i, at ombudsmandens udtalelse alene gælder ansøgninger om hjælp efter servicelovens § 102, og ikke gælder generelt for alle andre "kan"-bestemmelser. Ankestyrelsen oplyste, at udtalelsen umiddelbart kun omhandler § 102.

e) Opfølgning på delaftale om det specialiserede socialområde, herunder Social- og Boligministeriets indtræden i Dialogforum ml. Ankestyrelsen og kommunerne, v. Rigmor Lond, KL

I forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2025 indgik regeringen og KL i maj 2024 en delaftale om det specialiserede socialområde. Af delaftalen fremgår en række initiativer, der bygger på anbefalingerne fra Ekspertudvalget på Socialområdet. Én af disse initiativer vedrører Dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommunerne, herunder at Social- og Boligministeriet skal indtræde i Dialogforum. Indtil videre er der ikke taget stilling til opstartsdato eller øvrigt ift. processen omkring det, og det kan muligvis føre til, at kommissoriet skal revideres, når det falder på plads.

3. Orientering om principmeddelelser på vej v. Sidsel Bomholdt Jacobsen og Julie Bloch, Ankestyrelsen

Principmeddelelse om tyngdedyner: Der antages en sag om tyngdedyner til principiel behandling med henblik på præcisering af principmeddelelse 36-22. Mange kommuner foretager ikke en konkret vurdering af, om en tyngdedyne kan være et hjælpemiddel eller et forbrugsgode, men giver afslag alene med den begrundelse, at det fremgår af principmeddelelse 36-22, at tyngdedyner er sædvanligt indbo. Som altid skal der efter serviceloven foretages en konkret og individuel vurdering i forhold til den enkelte borger. I forhold til tyngdedyner skal der foretages en konkret vurdering af dynens egenskaber i forhold til den enkelte borger, da en tyngdedyne også kan være et forbrugsgode eller et hjælpemiddel. KL udtrykte bekymring for, at principmeddelelsen vil øge det administrative arbejde i kommunerne ift. vurderinger af, om en tyngdedyne er sædvanligt indbo, et forbrugsgode, et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab.

Principmeddelelse om boligskift: Ankestyrelsen har antaget en sag om boligskift til principiel behandling. Mange kommuner træffer afgørelse om afslag på boligindretning, fordi boligen ikke kan gøres egnet og henviser borgeren til at finde en lejebolig eller lade sig skrive op til en ældrebolig. Hensigten med principmeddelelsen er at præcisere, at kommunen skal anvise en konkret egnet bolig, som borgeren reelt vil kunne flytte ind i.

Principmeddelelse 7-24: om tabt arbejdsfortjeneste fastslår, at vurderingen af hvorvidt man er berettiget til hjælp efter de handicapkompenserende bestemmelser i Barnets Lov, skal baseres på kriterierne i de specifikke specialbestemmelser. Bestemmelsen i § 80, stk. 1, udvider dermed ikke personkredsen i de materielle bestemmelser i kapitel 8.

Principmeddelelse 8-24: fastslår, at afgørelser vedrørende børn og unge om de typer af hjælp, der er nævnt i § 90, bl.a. sager om aflastning, hjælpemidler mv., træffes efter Barnets Lov. Det betyder, at de procesregler, der fremgår af Barnets Lov også gælder, herunder bl.a. reglerne om inddragelse.

Principmeddelelse om inddragelse: Ankestyrelsen arbejder aktuelt på en ny principmeddelelse om inddragelse, jf. Barnets Lov § 5, stk. 3.

4. Udvælgelse af principmeddelelser til møde i Underudvalg v. alle

Formålet med Underudvalget er at skabe en mulighed for at drøfte offentliggjorte principmeddelelser, som volder kommunerne vanskeligheder ved den praktiske udførelse. Der kan fx være tvivl om, hvordan principmeddelelsen skal forstås, eller den kan give problemer i praksis. Mødet giver mulighed for, at faglige ledere og sagsbehandlere kan deltage på mødet med henblik på at drøfte konkrete udfordringer ved tre nyere principmeddelelser. Ankestyrelsen kan komme med yderligere kommunikation om, hvordan principmeddelelsen skal forstås. Dog har der ikke været relevante emner at drøfte i Underudvalget de sidste par gange.

I fællesskab besluttes det at antage nedenstående emner til drøftelse i Underudvalget:

- Ankepraksis vedr. tabt arbejdsfortjeneste til forældre til børn uden diagnose, jf. principmeddelelse 43-22.

5. Hjemmel for spisestøtte i forbindelse med spiseforstyrrelse v. Mette Brinch, Ankestyrelsen

Randers Kommune orienterer om, at der opleves en vis usikkerhed om, hvorvidt hjælp til spisestøtte skal bevilges efter SEL §§ 84, 86, 85 eller efter Barnets Lov.

Hjælp til spisestøtte kan bevilges efter samtlige de nævnte paragraffer – dette afhænger af borgerens hjælpebehov, og hvad formålet med hjælpen er. Der skal således foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens støttebehov.

I det omfang der er tale om en sundhedsydelse, ligger det uden for Ankestyrelsens kompetenceområde. Hvis regionerne ikke har et egnet tilbud efter sundhedslovgivningen, kan det være et hjælpebehov, som kommunerne skal imødekomme. Hjælpen vil i disse situationer kunne bevilges med hjemmel i SEL § 102 om tilbud af behandlingsmæssig karakter. Hjælp til spisestøtte kan også gives som personlig hjælp efter SEL § 83, hvis en borger har brug for

motivering og guidning i spisesituationer. Det kan også være opgave, der skal bevilges som socialpædagogisk støtte efter SEL § 85, fx hvis en borger har brug for hjælp til planlægning af spisningen, uden at der er behov for, at en hjælper er tilstede under selve spisningen. Derudover kan SEL § 86 være relevant, hvis hjælpen har karakter af genoptræning, fx fordi borgeren har brug for træning i, hvordan maden tygges for at undgå fejlsynkning. Hjælpen kan også gives efter Barnets lov § 90, jf. SEL § 83, om motivering og guidning i spisesituationer. Det beror altså på en konkret og individuel vurdering af, hvad borgerens hjælpebehov er, og hvad der således er formålet med hjælpen, hvad der er den korrekte hjemmel i en given situation.

Det opleves som et dilemma, at kommunerne presses til at give hjælpen efter serviceloven, fordi den ikke gives efter sundhedsloven i regionalt regi. Det er et problemfelt, der er reelt og svært at løse for Ankestyrelsen. I praksis bliver det i mange tilfælde op til kommunerne at sikre sig, om borgeren får den nødvendige hjælp i sundhedssystemet, eller om kommunerne må bevilge støtte efter serviceloven eller Barnets Lov.

6. Tilbage melding fra Ankestyrelsen til kommunerne på borgernes klager v. Jacob Hess, Ankestyrelsen og nye afgørelser i tidligere stadfæstede sager v. Mette Brinch, Ankestyrelsen

Randers Kommune oplever en uensartet praksis ved tilbage melding fra Ankestyrelsen til kommunerne på borgernes klager i tilfælde af, at sagsbehandlingen forlænges. Spørgsmålet er, om det er muligt for Ankestyrelsen at give en konsekvent tilbage melding til samtlige kommuner.

Ankestyrelsens praksis tager udgangspunkt i, at der i hver enkelt sag foretages en vurdering af, om kommunen har behov for at informeres om den forlængede sagsbehandlingstid. Det kan overvejes, om kommunerne i alle tilfælde kan få en kopi af forlængelsesbrevet, der sendes til borgeren. Det er en forudsætning, at det ressourcemæssigt ikke vil påvirke sagsbehandlingen og føre til behandling af færre klagesager. Ankestyrelsen vil undersøge det nærmere.

Skanderborg Kommune oplever tilfælde, hvor Ankestyrelsen stadfæster kommunens afgørelse for at ændre den til en hjemvisning, og at Ankestyrelsen ikke kontakter kommunen i tilfælde, hvor borgeren indsender nye oplysninger til sagen. Der ønskes en forklaring på, hvordan dette kan forekomme, og om kommunen ikke bør partshøres i de tilkomne sagsoplysninger.

Ankestyrelsen behandler sager på baggrund af de oplysninger, som foreligger på tidspunktet for kommunens afgørelse. Der er tilfælde, hvor der indkommer nye oplysninger under Ankestyrelsens behandling af sagen, der er så væsentlige for sagens udfald, at Ankestyrelsen er nød til at hjemvise sagen til fornyet behandling. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor kommunen ved den fornyede behandling skal indhente oplysninger i form af sundhedsfaglige vurderinger. Den konkrete procedure herfor er, at Ankestyrelsen meddeler over for borgeren, at den enkelte sag genoptages, hvorefter der træffes en ny afgørelse med inddragelse af de tilkomne oplysninger

Der stilles herefter spørgsmål til den statistiske registrering af afgørelsen ift. danmarkskortet. Ankestyrelsen oplyser, at det ikke påvirker kommunernes statistikker negativt, da den først

trufne afgørelse fortsat registreres som en stadfæstelse, og den efterfølgende trufne afgørelse registreres som en hjemvisning.

Kommunerne orienteres om genoptagelse af sagerne, men vil ikke blive partshørt ifm. de indkomne oplysninger, da de ikke er part i sagerne. Der er dog eksempler på sager, hvor de indkomne oplysninger kan resultere i en ændring – i sådanne tilfælde vil kommunerne typisk blive inddraget, inden der træffes afgørelse.

7. Ankestyrelsens vejledning af kommunerne, V. Elisabeth Haxthausen, Ankestyrelsen

Spørgsmålet er indsendt af Frederiksberg Kommune på baggrund af, at STAR i brev af 13. maj 2024 har præciseret over for jobcentercheferne, at STAR ikke længere vil yde kommunerne skriftlig vejledning om gammel lovgivning på beskæftigelsesområdet. STAR vil fremover alene yde vejledning om ny lovgivning på beskæftigelsesområdet i de første seks måneder efter lovens ikrafttræden. Herefter er det Ankestyrelsen, der har vejledningsopgaven. Dette har givet anledning til bekymring, da det opleves, at Ankestyrelsen oftest ikke vil give skriftlig, men kun mundtlig vejledning om Ankestyrelsens praksis, og heller ikke vil give kommunerne hjælp til den lovfortolkning, de efterspørger.

Indholdet af Ankestyrelsens vejledningsforpligtelse har ikke ændret sig i forbindelse med STARs udmelding. Ankestyrelsen vejleder med afsæt i retssikkerhedsloven om praksis ud fra regler og allerede foreliggende afgørelser. Styrelsen kan yde generel vejledning om, hvilke momenter, der kan være relevante at inddrage i afgørelsen- dog med forbehold for, at den endelige afgørelse må afvente en konkret klagesag i Ankestyrelsen. Hvis Ankestyrelsen hverken har en udmeldt eller en administrativ praksis, kan styrelsen ikke give bud på konkret lovfortolkning, som kommunerne ofte efterspørger, da styrelsen i givet fald kan risikere at blive inhabil.

Det er den enkelte sagsbehandler i Ankestyrelsen, der vurderer, om det giver bedst mening at besvare kommunens henvendelse mundtligt eller skriftligt. Det er styrelsens erfaring, at en mundtlig dialog ofte giver bedre forudsætninger for et kvalificeret svar, da kommunen ofte har uddybende spørgsmål.

KL er bekymret for, om der med STARS udmelding kan komme et slip, hvis kommunen har brug for hjælp til konkret lovfortolkning af ældre lovgivning, særligt i en overgangsperiode mellem de seks første måneder, og indtil Ankestyrelsen har udmeldt praksis på området.

8. Tilsynssag vedr. høring af handicaprådet v. Cathrine Due Billing, Ankestyrelsen

Spørgsmålet fra Thisted Kommune udspringer af en konkret udtalelse, hvor tilsynet har fastslået, at kommunalbestyrelsen skulle have hørt handicaprådet i den konkrete sag. Det har ledt til et generelt spørgsmål om rækkevidden af udtalelsen med henvisning til, at det kan være omfattende, hvis kommunalbestyrelsen skal høre handicaprådet hver gang der skal ændres praksis om lovgivning, der kan have betydning for mennesker med handicap.

Baggrunden for udtalelsen er, at tilsynet havde modtaget to henvendelser om, at Thisted Kommune ikke havde hørt handicaprådet i kommunen over kommunens forslag til besparelser og mere målrettede tilbud som følge af delaftaler om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Udtalelsen fastslår, at kommunen handler i strid med retssikkerhedsloven ved at have en praksis, hvor kommunalbestyrelsen;

- ikke hører handicaprådet over initiativer, der har betydning for mennesker med handicap, medmindre der er tale om lokalpolitiske initiativer.
- foretager et konkret skøn af, hvorvidt handicaprådet skal høres over konkrete lokalpolitiske initiativer, som har betydning for mennesker med handicap.

Efter retssikkerhedslovens § 37 a, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen høre handicaprådet over alle initiativer, som har betydning for mennesker med handicap. Kommunalbestyrelsen har således en selvstændig forpligtelse til at høre handicaprådet over alle initiativer, herunder handicappolitiske eller lokalpolitiske initiativer, der har direkte eller indirekte betydning for mennesker med handicap på tværs af sektorer. Tilsynet har i udtalelsen anført, at det er tilsynets opfattelse, at kommunalbestyrelsen kan høre handicaprådet, når der er tale om konkrete spørgsmål om handicappolitik eller konkrete lokalpolitiske spørgsmål, der vedr. mennesker med handicap. Det er i sådanne tilfælde overladt til kommunalbestyrelsen at afgøre om handicaprådet skal høres.

Hvis der derimod er tale om initiativer, som har betydning – enten direkte eller indirekte – for mennesker med handicap, herunder handicappolitiske eller lokalpolitiske initiativer, skal kommunalbestyrelsen efter retssikkerhedslovens § 37 a, stk. 2, høre handicaprådet. Tilsynet har i forbindelse med sagen hørt det daværende Social- Bolig- og Ældreministerium, som er enig i tilsynets retsopfattelse.

Tilsynet har for tiden to igangværende tilsynssager om kommuners praksis i forhold til høring af handicaprådet. Sagerne tages med til næste møde i Dialogforum.

KL orienterer om, at Danske Handicaporganisationer og KL har lavet en pjeces om den gode praksis for, hvordan man arbejder i handicaprådet, som tager højde for, at der er forskellige tilgange til inddragelse på tværs af kommunerne. Det kunne overvejes, at inddrage Tilsynets afgørelse ved en eventuel revision af pjecen.

Ankestyrelsen bemærker kort at henvendelser om uhensigtsmæssigheder i lovgivningen skal rettes til det ressortansvarlige ministerium.

9. Styrkede genvurderinger v. Jacob Hess, Ankestyrelsen

Dagsordenspunktet er indsendt af Ankestyrelsen på baggrund af overvejelser mellem Ankestyrelsen og KL om et projekt, der stiller skarpt på genvurderinger i kommunale klagesager.

Kommunerne har – efter at have modtaget en klage – fire uger til at behandle sagen igen og indsende den til Ankestyrelsen, hvis genvurderingen ikke fører til et nyt resultat. Projektet skal se på forskellige muligheder for, at der i genvurderingsprocessen i større grad kan opfanges

fejl og misforståelser i den påklagede afgørelse, så den kan blive ændret inden sagen overgår til Ankestyrelsen. Ud over, at det vil give færre klagesager i Ankestyrelsen, vil det også bidrage til en samlet kortere sagsbehandlingstid for borgeren til gavn for tilliden mellem borgeren og kommunen.

Projektet er inspireret af, at Ankestyrelsens direktion har været i Holland, hvor der arbejdes intensivt med genvurderinger. En anden instans i kommunen kigger på sagen i forbindelse med genvurderinger og fører i mange tilfælde – i ca. 15-20 % sagerne – at egne fejl opdages eller at man får talt med den pågældende borger med henblik på at give denne en forståelse af den trufne afgørelse. Ankestyrelsen omgør 39% af sagerne på handicapområdet på baggrund af manglende sagsoplysning og fejl/mangler i begrundelsen. Nogle af disse fejl kunne potentielt være blevet fanget i forbindelse med genvurdering af sagen og det kunne derfor være spændende at stille skarpt på den del af processen med henblik på at se, om det kan reducere antallet af klagesager.

Det aftales, at Ankestyrelsen arbejder videre med projektet.

10. Proces for offentliggørelse handicapsagsbarometeret v. Mette Brinch, Ankestyrelsen

Syddjurs Kommune spørger ind til processen for offentliggørelse af handicapbarometeret for 2024. Der er et ønske om, at der ved tilrettelæggelse af processen tages højde for, at kommunerne får resultatet af deres målinger før offentliggørelsen af selve rapporten.

Handicapsagsbarometeret er repræsentativt på tværs af kommunerne, men giver ikke et repræsentativt billede af, om den enkelte kommune følger regler og praksis på det undersøgte område. Dette skyldes, at der kun indgår 3-5 sager fra den enkelte kommune i den samlede måling. Ankestyrelsen har dog forståelse for, at kommunerne ønsker at få en tilbagemelding på målingen af deres sager, inden handicapsagsbarometeret offentliggøres, så de kan forberede sig på spørgsmål fra kommunens politiske ledelse, borgere eller andre interessenter.

Processen for handicapsagsbarometeret 2024 er, at målingerne efter planen afsluttes i uge 41. Rapporten forventes offentliggjort i marts 2025. Tre dage før offentliggørelsen af rapporten, sendes de kommunespecifikke resultater til den enkelte kommune, således at kommunerne kan orientere sig i resultaterne og forberede sig på at kunne besvare eventuelle spørgsmål, inden rapporten offentliggøres. Den overordnede rapport skal behandles af kommunalbestyrelsen.

11. Ankepraksis vedr. tabt arbejdsfortjeneste til forældre til børn uden diagnose v. Julie Bloch, Ankestyrelsen

Dagsordenspunktet er indsendt af Randers Kommune, der oplever at praksis skrider ift. målgruppevurderingen ved sager om tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter, når sagerne behandles i Ankestyrelsen.

Det er ikke et billede, Ankestyrelsen kan genkende med henvisning til, at det er et sagsområde med en fast administrativ praksis. Punktet gemmes til drøftelse i kommende møde i

Underudvalg med udgangspunkt i Ankestyrelsens principmeddelelse 43-22 og konkrete sager i anonymiseret form. Ankestyrelsen opfordrer til, at Randers samt øvrige kommuner retter henvendelse med konkrete afgørelser, hvor det opleves, at Ankestyrelsen ikke efterlever egen praksis - gerne forud for mødet.

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) kunne oplyse, at foreningen blev bekendt med ændret praksis helt tilbage til PA 10-17, hvor det blev understreget, at man kunne have ret til tabt arbejdsfortjeneste eller merudgifter, selvom det endnu ikke er afprøvet, om støttetiltag eller medicinsk behandling kan afhjælpe følgerne. Før den kom, var det BKF's oplevelse, at praksis i både kommunerne og Ankestyrelsen var, at der kunne afprøves fx familiebehandling eller effekten af medicinsk behandling i 8-12 mdr. Så den PA kunne også være relevant at kigge ned i.

12. Afgørelse af sager vedr. unge, der fylder 18 år v. Julie Bloch, Ankestyrelsen

Randers Kommune oplever, at der er en juridisk gråzone og efterspørger tydelig vejledning om forældres ret til indblanding, når der skal træffes en afgørelse over for en ung, der om kort tid fylder 18 år.

Barnets lov §§122 og 123 omhandler de processkridt kommunen skal tage i forbindelse med forberedelsen af den unges overgang til voksentilværelsen. Forberedelsen til overgangen til voksenlivet skal være tværgående og helhedsorienteret og forgå i dialog med den unge og dennes forældre. Der er et vist samspil med proceskravet om inddragelse i § 5 i barnets lov. Forberedelsen skal ikke være mere omfattende, end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger. Ankestyrelsen har undersøgt kommuners praksis og erfaringer med forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med funktionsnedsættelse. Undersøgelsen er offentliggjort i 2024 og kan læses [her](#).

13. Bevilling af robotstøvsugere v. Mette Brinch, Ankestyrelsen

Spørgsmålet er stillet af flere kommuner og er motiveret af, at flere borgere, der kan køre bil og/eller betjene andre elektriske apparater, bevilges robotstøvsugere i stedet for manuel støvsugning. Der ønskes en forklaring på, hvorfor sagerne hjemvises til konkret belysning af, hvorvidt borgerne kan betjene robotstøvsugere.

En kommune er berettiget til at give afslag på fortsat praktisk hjælp til nødvendige opgaver i hjemmet efter SEL § 83, stk. 1, nr. 2, fx støvsugning, hvis borgeren selv kan klare opgaven - eventuelt ved at gøre brug af teknologiske hjælpemidler, herunder en robotstøvsuger. Det er en betingelse, at borgeren er i stand til at betjene robotstøvsugeren, dvs. at tænde, slukke og tømme støvsugeren. Det forudsætter, at kommunen reelt har forholdt sig hertil. Hvis det ikke fremgår af sagen, at kommunen har undersøgt og forholdt sig til, om borgeren er i stand til at betjene en robotstøvsuger, og hvis de bemærkninger, som borgeren fremkommer med i sin klage over afgørelsen, skaber tvivl om borgerens funktionsevne i denne henseende, hjemvises sagen til ny behandling i kommunen. Ankestyrelsen oplever, at det er et situation, der jævnligt forekommer, at kommunens vurdering af, om borgeren er i stand til at betjene en robotstøvsuger, ikke er til at finde blandt sagens akter, eller at der ikke under kommunens

behandling konkret er taget stilling til borgerens oplysninger om, at borgeren, fx på grund af en fysisk eller kognitiv funktionsnedsættelse, ikke er i stand til at betjene en robotstøvsuger.

Ankestyrelsen opfordrer til, at kommunerne indsender eksempler på sager, hvor kommunen konkret har taget stilling til, om borgeren vil kunne betjene en robotstøvsuger, men hvor Ankestyrelsen alligevel har hjemvist sagen til ny behandling i kommunen. Ankestyrelsen vil herefter følge op på problematikken. Eventuelle afgørelser indsendes til Ankestyrelsen i anonymiseret form.

14. Næste møde: 13. marts 2025 kl. 11.00-14.00 og drøftelse af ønsker til Familieretshusets deltagelse på næste møde v. alle

Mødet er rykket til den 17. marts 2025 og finder sted i KL-huset.

Af ønsker til emner til Familieretshusets besøg på næste møde i Dialogforum nævnes værgemål, herunder snitflader på børne- og familieområdet og en problematik omkring sagsbehandlingstider af sager om værgemål og flytning uden samtykke. Det er et problem, at Familieretshuset ikke bevilger en værge til behandling af en enkelt sag, hvis kommunen giver afslag på hjælpemiddel til en inhabil person I sådanne tilfælde vil de enkelte personer være retsløse. Det aftales, at deltagerkredsen sender øvrige forslag til emner til Rigmor.

Derudover stiller Henrik Aarup-Kristensen, repræsentant for Brønderslev Kommune et spørgsmål uden for dagsorden. Der ønskes en tilbagemelding på, om kommunerne ved behandling af sager om botilbud må lægge vægt på faglige og økonomiske skøn.

Idet omfang der er tale om to botilbud, der er lige gode og begge vurderes at kunne varetage borgerens hjælpebehov, er det rigtigst at vælge den af tilbuddene, der er økonomisk fordelagtig med henvisning til formålsparagraffen i serviceloven. Det ses at være relevant i frit-valg sager, hvor kommunen peger på ét egnet tilbud, mens borgeren ønsker at bo på et andet, som de mener er egnet.

15. Afrunding og tak for i dag v. Jacob Hess, Ankestyrelsen og Rigmor Lond, KL

Kommunerne har indsendt nogle fine spørgsmål, der har ført til gode drøftelser. Der er et ønske om, at spørgsmålene fremover bliver båret ind af de forskellige repræsentanter og uddybes forud for den fælles drøftelse. Herudover bestræber Ankestyrelsen sig på at referatet indeholder essensen af det drøftede, og at de forskellige repræsentanter sørger for at bringe det drøftede med sig videre ud for at sikre, at møde i Dialogforum har den ønskede værdi.